

POZNÁMKY K TAXONOMICKÉMU KLASIFIKAČNÍMU SYSTÉMU PŮD ČR (2001)

Anna Žigová

Geologický ústav AV ČR, v.v.i., Rozvojová 269,
165 00 Praha 6 - Lysolaje, zigova@gli.cas.cz

ZKUŠENOSTI S KLASIFIKACÍ

- Půda je otevřený systém a taková by měla být i klasifikace - umožňovat doplnění o další referenční třídy a půdní typy.
- Bylo by vhodné sjednotit a doplnit terminologii a charakteristiku jednotlivých půdních horizontů (nadložní humus, anhydrogení/anhydromorfní, Br - 5YR ne 7.5YR, označení IIC, ?molický horizont) podrobnější definovat půdní typy a subtypy.
- U některých referenčních tříd a půdních typů jsou různé názvy - Salisoly (Salisols), Natrisoly (Sodisols), Antrosoly (Anthroposoly, Antroposoly), solonec (slanec), antrozem (anthrozem). V některých případech chybí rovněž označení subtypů indexem nebo se používá stejný index pro různé subtypy. Terminologie a označování půdních subtypů bylo částečně řešeno v práci Kozák et. al. (2009).
- Některé půdní typy by bylo dobré doplnit o půdní subtypy antropický, hortický, erodovaný, akumulovaný a jiné.
- Větší pozornost by měla být věnována půdotvorným substrátům - geologické názvosloví.

ZKUŠENOSTI S KLASIFIKACÍ

- **Referenční třída Leptosoly:** půdní typ **ranker** - jsou nutné subtypy litický, suťový?, půdní typ **rendzina** - jsou nutné subtypy litická, suťová, rubifikovaná?, půdní typ **pararendzina** - jsou nutné subtypy litická, suťová, rubifikovaná?
- **Referenční třída Fluvisoly:** rozdělit na dvě referenční třídy Fluvisoly - půdní typ: fluvizem, Koluvisoly - půdní typ: koluvizem - vyčlenit víc subtypů
- **Referenční třída Vertisoly:** ?zrušit a půdní typ **smonice** zařadit do referenční třídy Černosoly
- **Referenční třída Černosoly:** půdní typ **černozem** subtyp karbonátová se nachází v tabulce, ne však v popisné části, dále se vyskytuje varieta karbonátová
- **Referenční třída Luvisoly:** půdní typ **hnědozem** je nutný subtyp rubifikovaná?, v tabulkové části se nachází subtyp karbonátová!, půdní typ **luvizem** - je nutný subtyp rubifikovaná?

ZKUŠENOSTI S KLASIFIKACÍ

- **Referenční třída Kambisoly:** půdní typ **kambizem** - je nutný subtyp rubifikovaná?
- **Referenční třída Andosoly:** půdní typ **andozem** chybné označení v stratigrafii půdního typu An místo Aa
- **Referenční třída Podzoly:** půdní typ **podzol** - proč je subtyp humusový v závorce?
- **Referenční třída Organosoly:** půdní typ **organonem** subtyp humolitová – s vysokou příměsí minerálních látek - ?změnit název subtypu
- **Referenční třída Antroposoly:** půdní typ **kultizem a antropozem** - doplnit indexy u půdních subtypů

USPOKOJÍ NAŠE KLASIFIKACE VŠECHNY PROFESNÍ
SKUPINY, KTERÉ SE PŮDAMI ZABÝVAJÍ?

Po doplnění a upřesnění ano.

POTŘEBUJEME NAŠÍ NÁRODNÍ KLASIFIKACI A NEBO BEZ
ZTRÁTY SEBEVĚDOMÍ A IDENTITY JE VÝHODNĚJŠÍ

ADOPTOVAT WRB ČI USDA?

Rozhodně je nutná národní klasifikace protože lépe a přesněji charakterizuje půdní poměry v ČR než WRB a USDA.

EXISTUJÍ PŮDY V NAŠEM PŮDNÍM KRYTU, KTERÉ NELZE PODLE DOSAVADNÍ KLASIFIKACE ZAŘADIT A NEBO V NĚM MÁME PŮDY, KTERÉ U NÁS NEJSOU? MAJÍ PALEOPŮDY (RELIKTNÍ, POLYCYKlickÉ, POLYGENETICKÉ A FOSILNÍ) V NAŠEM SYSTÉMU SVÉ MÍSTO?

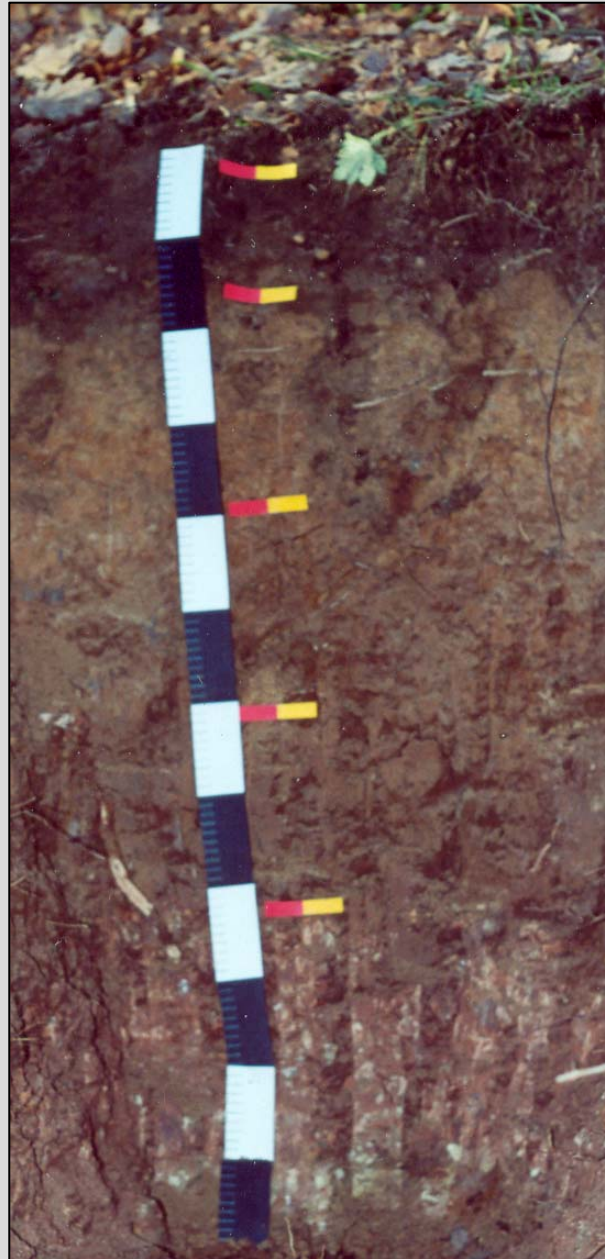
- Ano a řešením je doplnění stávajícího klasifikačního systému o další referenční třídy a půdní typy protože tyto půdy se vyvíjejí i v současnosti na jiných územích.
- **Referenční třída Chromosoly (Terraе calcis):** půdní typy: **terra rossa** , **terra fusca**
Výskyt a literatura: Houba (1970), Němeček (1981), Němeček a Tomášek (1983), Peříšek (1939, 1984), Smolíková (1963a, b), Žigová (2000, 2004). Žigová a Šťastný (2000), Žigová, Šťastný a Krejčová (2009), klasifikace půd Německa (1998), obr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.
- **Referenční třída ?Plintosoly (Plinthosols):** půdní typy - **braunlehm**, **rotlehm**
Výskyt a literatura: Smolíková (1972, 1975, 1982b, 1984)
- **Referenční třída Ferrettosoly:** půdní typ **ferretto**
- **Výskyt a literatura:** Smolíková (1974, 1982a)

OBR. 1 - BOUBOVÁ 2

OBR. 2 - DOU TNÁČ

0BR. 3 - HOSTĚNICE

OBR. 4 - PLEŠIVEC - MĚŇANY

OBR. 5 - PRAHA - KOSOŘ 1

OBR. 6 - PŘEDNÍ KOBYLA

OBR. 7 - ÚJEZDCE

PODROBNĚJI BUDE ZPRACOVÁNA PROBLEMATIKA ZAŘAZENÍ KRYOZEMÍ (CRYOSOLS) DO NAŠÍ KLASIFIKACE A (NE)EXISTENCE ANDOZEMÍ V ČESKU

O důvod víc proč zařadit do klasifikace i další referenční třídy zohledňující výskyt paleopůd. Výskyt andozemě byl popsán v NPP Velký Roudný (Holuša,2003).

LITERATURA

- Holuša (2003): Nález andozemě v Národní přírodní památce Velký Roudný (Nízkojesenický bioregion, Česká republika). Práce a studie Muzea Beskyd (Přírodní vědy) 13: 221-223.
- Houba A. (1970): Půdní typy a nižší taxonomické jednotky typologického průzkumu lesů. MS. ÚHUL. Brandýs nad Labem. 1-46.
- Kozák J., Nemeček J., Borůvka L., Lérová Z., Nemeček K. (2009): Atlas půd České republiky. MZe ČR ve spolupráci s ČZU. 1-149.
- Nemeček J. (1981): Základní diagnostické znaky a klasifikace půd ČR. Studie ČSAV, 8: 1-110.
- Nemeček J., Tomášek M. (1983): Geografie půd ČSR. Studie ČSAV, 23: 1-100.
- Nemeček J., Macků J., Vokoun J., Vavříček D., Novák P. (2001): Taxonomický klasifikační systém půd ČR. ČZU, VÚMOP, Praha, 1-79.
- Pelíšek J. (1939): Červenozemě či terra rossa v jižní části Moravského krasu. Příroda, XXXII (9): 298-301.
- Pelíšek J. (1984): Fosilní terra fusca v krasových oblastech Moravy, Československý kras, r. 34: 49-55, Academia, Praha.

LITERATURA

- Smolíková L. (1963a): Půdy ze skupiny terrae calcis v Československu. Kandidátská disertační práce. Univerzita Karlova. Praha. 1-153.
- Smolíková L. (1963b): Stratigraphische Bedeutung der Terrae calcis-Böden. Antropozoikum, 1: 101-121.
- Smolíková L. (1972): Genesis of fossil soil types in the loess series of Czechoslovakia. Acta.
- Smolíková L. (1974): On the genesis, occurrence and age of the soils of ferretto type in Czechoslovakia. Rostlinná výroba, 20 (XLVII): 475-487.
- Smolíková L. (1975): Reliktní braunlehm cromerského stáří v Suchdole u Prahy. Časopis pro mineralogii a geologii, 20: 393-404.
- Smolíková L. (1982a): Bedeutung der Ferretto-Böden für die Quartärstratigraphie. Sborník geologických věd. Antropozoikum, 14: 57-93.
- Smolíková L. (1982b): Zur Genese mittelpleistozäner Böden auf dem Hügel Červený kopec bei Brno. Věstník Ústředního ústavu geologického, 57 (3): 169-178.
- Smolíková L. (1984): On the Development of Pleistocene Soils in Czechoslovakia. In: Pécsi M. ed. Lithology and stratigraphy of Loess and Paleosols, Geographical Research Institute, Hungarian Academy of Sciences, 33-38.

LITERATURA

- Wittmann O. , Altermann M., Kühn D. (Eds.) 1998: Systematik der böden und der bodenbildenden substrate Deutschland, Mitteilungen der Deutschen Bodenkundlichen Gesellschaft 86: 1-180.
- Žigová A. (2000): Role of the Climatic Factor in Soil Formation at Boubová (Bohemian Karst, Czech Republic). - Geolines, 11 (Proceedings of the International Conference on Past Global Changes. Upper Pleistocene and Holocene Climatic Variations. September 6-9, 2000): 96-98. Praha.
- Žigová A. (2004): Evoluce půdního pokryvu Českého krasu ve vztahu k pedodiverzitě a klasifikačnímu systému půd. In. Rohošková M. (Ed.) Sborník z konference na téma Pedodiverzita. 20.-21. října. Pedologické dny 2004: 69-75. Rožtoky u Křivoklátu.
- Žigová A., Šťastný M. (2000): Soil cover of Přední Kobyla site (Bohemian Karst) genesis: Role of clay minerals. Scripta Facultatis Scientiarum Naturalium Universitatis Masarykianae Brunensis, Geology, 28-29/1998-1999. (15th Conference on Clay Mineralogy and Petrology, September 6-10, 1998, Proceedings): 117-124. Brno.
- Žigová A., Šťastný M., Krejčová J. (2009): CLAYS MINERALS IN SOILS FORMED ON LIMESTONES IN THE SOUTHWEST PART OF PRAGUE, CZECH REPUBLIC. 167. In. V. Krupskaya, S. Lessovaia, T. Zaitseva, L. Wilson (Eds.): International Conference „Clays, Clays Minerals and Layered Minerals - CMLM2009. 21-25 September, 2009. Zvenigorod, Moscow Region, Russia. ISBN: 978-5-91563-034-4.